

AEC

Australian Electoral Commission

*Your vote is
a valuable thing*

Wskazówka, jak zapisać się i głosować w wyborach federalnych

Dlaczego muszę się zapisać, zanim będę mógł zagłosować?

Prawo głosowania jest jednym z przywilejów życia w demokracji – masz wpływ na to, kto rządzi twoim krajem.

W Australii zarówno wpisywanie się na listę wyborców, jak i głosowanie są, zgodnie z prawem, obowiązkowe. Co ważniejsze, jest to twoja szansa by wybrać osobę, która będzie ciebie reprezentować w federalnym parlamencie.

Kiedy wpiszesz się na listę wyborców, twoje imię, nazwisko i adres zostaną dodane do Krajowej Listy Wyborczej, tj. listy wyborców uprawnionych do głosowania w wyborach.

Masz obowiązek wpisać się na tę listę i głosować, jeśli jesteś obywatelem australijskim i ukończyłeś 18 lat.

Możesz wpisać się na listę, jeśli masz 17 lat. W ten sposób będziesz już na liście wyborców, zdolny do głosowania, kiedy ukończysz 18 lat.

Lista wyborców zamyka się wkrótce po ogłoszeniu wyborów i jeśli nie ma ciebie na niej, nie możesz głosować. Daty zamknięcia list różnią się dla wyborów federalnych, stanowych/terytorialnych i samorządowych. Powinieneś wpisać się na listę i na niej pozostać, by nie przepuścić szansy głosowania.

Jak mam się zapisać?

Po prostu wypełnij formularz wyborczy (enrolment form), przedstaw dowód tożsamości (numer prawa jazdy, jeśli posiadasz), a zostaniesz dodany do listy wyborców. Jeżeli nie posiadasz prawa jazdy, sprawdź inne opcje na formularzu.

Jeden wypełniony formularz umożliwi ci głosowanie w wyborach federalnych, stanowych/terytorialnych i większości samorządowych.

Za parę tygodni otrzymasz list potwierdzający twój wpis na listę.

Gdzie mogę otrzymać formularz wyborczy?

- ściągając z Internetu – www.aec.gov.au
- w oddziałach Australia Post
- w każdym biurze Australian Electoral Commission (AEC)
- w oddziałach Urzędu Podatkowego (Tax Office)
- w oddziałach Centrelink
- w oddziałach Medicare
- w niektórych wiejskich oddziałach operacyjnych

W jaki sposób pozostanę na liście właściwie wpisany?

Za każdym razem, kiedy zmienisz adres – czy to przenosząc się na drugą stronę ulicy czy na drugi koniec kraju – lub jeśli zmienisz nazwisko, musisz wypełnić nowy formularz. Pozwoli to na zapisanie cię w nowym miejscu zamieszkania lub pod nowym nazwiskiem, usuwając nieaktualne dane za jednym prostym posunięciem.

Jeśli nie uaktualnisz swoich danych, twoje nazwisko może zostać usunięte z listy wyborców, co oznacza, że stracisz szansę na głosowanie.

Jeśli nie możesz znaleźć listy z AEC potwierdzającego twoje dane na liście, możesz sprawdzić to na stronie internetowej AEC lub zadzwonić pod numer **13 23 26**.

Co powinienem zrobić, jeśli wyjeżdżam za granicę?

Jeśli znajdziesz się poza Australią, wpisywanie się na listę lub głosowanie nie są obowiązkowe. Jeśli wybierasz się za granicę na wakacje lub na dłuższy okres czasu, powinieneś powiadomić o tym AEC. Jeśli tego nie zrobisz, ryzykujesz usunięciem twojego nazwiska z listy.

Co powinienem zrobić dla zachowania mojego adresu w poufności?

Możesz poprosić o zarejestrowanie się jako zastrzeżony wyborca, jeśli obawiasz się, że ujawnienie twojego adresu na liście wyborców może zagrozić bezpieczeństwu twojemu lub twojej rodzinie.

Formularz wnioskowy i dodatkowe informacje w tej sprawie dostępne są na stronie internetowej AEC lub pod telefonem **13 23 26**.

Kiedy i gdzie mam głosować?

Dzień wyborów federalnych wypada zawsze w sobotę. Głosowanie odbywa się w godzinach od 8.00 do 18.00 w lokalach wyborczych na terenie całego kraju. To, gdzie będziesz się znajdował w dniu wyborów, zdecyduje o tym, jak będziesz mógł głosować.

Jeśli będziesz przebywał na swoim lokalnym terenie, będziesz mógł głosować w którymkolwiek lokalu wyborczym w swoim okręgu wyborczym. Miejsca tych lokali podane będą na stronie internetowej AEC oraz w największych gazetach w piątek, w przeddzień wyborów.

Jeśli będziesz przebywał w swoim stanie lub terytorium, ale poza swoim okręgiem wyborczym, będziesz mógł głosować w którymkolwiek lokalu wyborczym. Nosi to nazwę „absent vote”.

Jeśli będziesz przebywał w innym stanie lub terytorium, będziesz mógł głosować jedynie w specjalnych międzystanowych lokalach wyborczych. Miejsca tych lokali będą ogłaszane w okresie wyborów. Ewentualnie możesz zgłosić przed wyjazdem lub poprosić o przesłanie ci kart do głosowania.

Jeśli nie jesteś w stanie głosować w dniu wyborów, możesz ubiegać się o prawo do głosowania w tzw. „early voting centre” lub do głosowania drogą pocztową. Należy pamiętać, że jeżeli ubiegasz się o prawo do głosowania drogą pocztową, karty do głosowania nie będą mogły zostać do Ciebie wysłane do czasu sfinalizowania listy kandydatów.

Dodatkowe informacje na temat tych opcji można znaleźć na stronie internetowej AEC.

Jak głosować?

W przypadku wyborów federalnych, otrzymasz dwie kartki do głosowania. Zielona dotyczy Izby Reprezentantów, zaś biała – Senatu.

Na zielonej kartce do głosowania należy ponumerować każdy kwadrat w kolejności preferencji.

Na białej kartce do głosowania masz do wyboru dwa sposoby głosowania. Możesz wpisać nad czarną kreską w kwadracie dla partii lub ugrupowania, na które głosujesz numer „1”, lub możesz wypełnić każde pole poniżej czarnej kreski w kolejności preferencji.

Na temat tego, jak głosować, jak głosy są podliczane i jak system wyborczy działa, możesz dowiedzieć się więcej odwiedzając stronę internetową AEC. (Jest tam nawet miejsce, gdzie możesz powprawiać się w głosowaniu!).

Jeżeli nie wypełnisz poprawnie kart do głosowania, twój głos zostanie uznany za nieważny.

Na kogo głosuję?

Głosujesz w celu wybrania osób, które będą Ciebie reprezentować w australijskim parlamencie w Kanberze.

Parlament jest centrum rządu. Podejmuje się tam decyzje i ustanawia prawa w sprawach, które dotyczą nas wszystkich.

W wyborach federalnych wybierasz osoby, które będą reprezentować Cię w dwóch izbach, które składają się na parlament federalny – Izbie Reprezentantów i Senacie.

Jak chodzi o Izbę Reprezentantów, Australia podzielona jest na 150 okręgów wyborczych. Głosujesz na jednego członka parlamentu, który ma reprezentować twój elektorat.

Jak chodzi o Senat, każdy stan ma 12 senatorów, zaś terytoria (NT i ACT) mają po dwóch. Głosujesz na senatorów, którzy reprezentować będą twój cały stan lub terytorium.

Usługa tłumaczy

Użytkownicy, którzy są głusi lub mają upośledzony słuch/wymowę, mogą zadzwonić do National Relay Service. Użytkownicy TTY mogą zadzwonić pod numer **133 677**, a następnie poprosić o numer **13 23 26**. Użytkownicy Speak and Listen (w przypadku upośledzenia wymowy) mogą zadzwonić pod numer **1300 555 727**, a następnie poprosić o numer **13 23 26**.

Użytkownicy przekazu internetowego mogą połączyć się z NRS a następnie poprosić o numer **13 23 26**.

W celu uzyskania pomocy w swoim preferowanym języku, prosimy zadzwonić na poniższy numer

polski **1300 720 143**

Australian Electoral Commission (AEC) przeprowadza wybory federalne i referenda, prowadzi listy wyborców oraz służy szerokim zakresem informacji i programów edukacyjnych.